Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/419

20.2.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/419

(2026. gada 10. februāris)

par pieprasījumu reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstīs" atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2019/788

(izziņots ar dokumenta numuru C(2026) 958)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/788 (2019. gada 17. aprīlis) par Eiropas pilsoņu iniciatīvu ([1]) un jo īpaši tās 6. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) 2026. gada 13. janvārī Komisijai tika iesniegts pieprasījums reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstīs".

(2) Minētais pieprasījums seko 2025. gada 28. novembrī Komisijai iesniegtajam pieprasījumam reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstī".

(3) Komisija 2026. gada 5. janvāra vēstulē (C(2026) 10 final) saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punktu informēja organizatoru grupu, ka attiecībā uz 2025. gada 28. novembrī iesniegto reģistrācijas pieprasījumu ir izpildītas minētās regulas 6. panta 3. punkta pirmās daļas a), d) un e) apakšpunktā noteiktās reģistrācijas prasības un ka regulas 6. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts nav piemērojams. Tomēr Komisija paskaidroja arī, ka iniciatīva neatbilst Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta prasībai. Konkrēti, Savienībai nav pilnvaru formulēt un īstenot politiku klaiņojošu dzīvnieku aizsardzībai, pamatojoties uz labturības apsvērumiem.

(4) Tāpēc Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta pirmo daļu informēja organizatorus, ka viņi var vai nu grozīt iniciatīvu, lai ņemtu vērā Komisijas novērtējumu, vai arī sākotnējo iniciatīvu atstāt nemainīgu vai atsaukt saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta otro daļu.

(5) Organizatoru grupa 2026. gada 13. janvārī iesniedza grozītu iniciatīvu.

(6) Grozītās iniciatīvas mērķis, kā to formulējuši organizatori, ir aicināt Komisiju "savu pilnvaru ietvaros iesniegt priekšlikumus Savienības tiesību aktam, lai stiprinātu klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzību Eiropas Savienībā un nodrošinātu, ka ES rīcība ārpussavienības valstīs neveicina dzīvnieku ciešanas". Jo īpaši iniciatīvas "mērķis ir vēl vairāk ierobežot suņu un kaķu izmantošanu zinātniskiem mērķiem, arī, iespējams, grozot Direktīvu 2010/63/ES" un tajā aicināts "ES tirdzniecības, asociācijas un finansēšanas instrumentus izstrādāt tā, lai ES līdzekļi, tirdzniecības priekšrocības vai sadarbības iespējas tiktu piešķirtas tikai tad, ja tiek ievēroti suņu un kaķu aizsardzības minimālie standarti". Iniciatīvas organizatori arī uzskata, ka būtu jāveicina "ilgtspējīgi, humāni pasākumi, piemēram, populācijas pārvaldība, kastrācijas un vakcinācijas programmas, veterinārā aprūpe, reģistrācija un izglītošana par labturību". Grozītās iniciatīvas pielikumā ir sniegta sīkāka informācija par tās kontekstu, priekšmetu un mērķiem.

([1]) OV L 130, 17.5.2019., 55. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Komisija norāda, ka attiecībā uz klaiņojošiem kaķiem un klaiņojošiem suņiem Savienības pilnvaras uzlabot dzīvnieku labturību, izstrādājot un īstenojot tiesību aktus, ir ierobežotas politikas jomās, kas izsmeļoši uzskaitītas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 13. pantā, proti, lauksaimniecībā, zivsaimniecībā, transportā, iekšējā tirgū, pētniecībā un tehnoloģiju attīstībā un kosmosa politikā. Tāpēc Komisija nevar Līgumu īstenošanas nolūkā iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu par klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzību dzīvnieku labturības apsvērumu dēļ. Šīs politikas jomas paliek vienīgi dalībvalstu kompetencē.

(8) Attiecībā uz dzīvnieku patversmēm, kurās tiek turēti kaķi un suņi, Komisija uzskata, ka tā varētu iesniegt tiesību akta priekšlikumu, pamatojoties uz LESD 43. panta 2. punktu un 114. pantu, ciktāl kaķu un suņu tirgū Savienības līmenī patversmes veic saimniecisku darbību, jo tās piegādā lielu skaitu kaķu un suņu un konkurē ar audzētājiem. Turklāt, lai nodrošinātu, ka noteikumi par kaķu un suņu laišanu tirgū var garantēt augstu dzīvnieku labturības aizsardzības līmeni, ir jāpiemēro izsekojamības prasības visiem vai lielākajai daļai kaķu un suņu, kas tiek laisti Savienības tirgū, tai skaitā kaķiem un suņiem no patversmēm.

(9) Attiecībā uz testiem ar dzīvniekiem Komisija varētu ierosināt tiesību aktu par dzīvnieku, tostarp klaiņojošu dzīvnieku un patversmes dzīvnieku, izmantošanu zinātniskiem mērķiem, pamatojoties uz LESD 114. pantu.

(10) Attiecībā uz tirdzniecību un sadarbību ar ārpussavienības valstīm Komisija varētu pieņemt tiesību aktu priekšlikumus, attiecīgā gadījumā pamatojoties uz LESD 207., 209., 212. un 217. pantu, padarot šādu nolīgumu sniegtās priekšrocības atkarīgas no atbilstības minimālajiem klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzības standartiem, ja šāda nosacītība ir saistīta ar Savienības kompetenču īstenošanu LESD 13. pantā minētajās politikas jomās un veicina minēto politikas jomu mērķu sasniegšanu.

(11) Visbeidzot, attiecībā uz Savienības finansējumu dalībvalstīm vai ārpussavienības valstīm Komisija varētu pieņemt tiesību aktu priekšlikumus, pamatojoties attiecīgi uz LESD 177. panta 1. punktu un LESD 209., 212. un 217. pantu, un noteikt, ka ES līdzekļus var piešķirt ar nosacījumu, ka tiek ievēroti minimālie klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzības standarti, ja šāda nosacītība ir saistīta ar Savienības kompetenču īstenošanu LESD 13. pantā minētajās politikas jomās un veicina minēto politikas jomu mērķu sasniegšanu un ja pastāv pietiekami cieša saikne starp ES līdzekļu mērķi un minēto aizsardzību.

(12) Taču Komisija nevarētu pieņemt Līgumu īstenošanas nolūkā sagatavotu Savienības tiesību akta priekšlikumu par klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzību dzīvnieku labturības apsvērumu dēļ. Tāpēc attiecībā uz minēto iniciatīvas daļu Komisija secina, ka tā neatbilst Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā noteiktajai juridiskajai prasībai.

(13) Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta trešās daļas b) apakšpunktu ierosinātā pilsoņu iniciatīva būtu jāreģistrē daļēji attiecībā uz tām iniciatīvas daļām, kuras nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām Līgumu īstenošanas vajadzībām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu.

(14) Minētais secinājums neskar novērtējumu par to, vai šajā gadījumā tiktu izpildīti konkrētie materiālie nosacījumi – ieskaitot atbilstību proporcionalitātes un subsidiaritātes principam un saderību ar pamattiesībām –, kas vajadzīgi, lai Komisija varētu rīkoties.

(15) Organizatoru grupa ir pienācīgi pierādījusi, ka atbilst Regulas (ES) 2019/788 5. panta 1. un 2. punktā izvirzītajām prasībām, un ir izraudzījusies kontaktpersonas saskaņā ar minētās regulas 5. panta 3. punkta pirmo daļu.

(16) Iniciatīva nav nedz acīmredzami aizskaroša, nenozīmīga vai provokatīva, nedz acīmredzamā pretrunā Savienības vērtībām, kas izklāstītas Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā paredzētajām tiesībām.

(17) Tāpēc, pamatojoties uz 7.–12. apsvērumā izklāstītajiem argumentiem, iniciatīva "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstīs" būtu jāreģistrē daļēji.

(18) Secinājums, ka daļējas reģistrācijas nosacījumi saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta trešās daļas b) apakšpunktu ir izpildīti, nenozīmē to, ka Komisija jebkādā veidā apstiprina iniciatīvā minēto faktu pareizību; par reģistrētās iniciatīvas saturu atbild vienīgi iniciatīvas organizatoru grupa. Reģistrētās iniciatīvas saturs pauž tikai organizatoru grupas viedokli, un nekādā gadījumā nevar uzskatīt, ka tas atspoguļo Komisijas viedokli,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Eiropas pilsoņu iniciatīva "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstīs" tiek reģistrēta daļēji.

2. Paziņojumus par atbalstu minētajai iniciatīvai var vākt, ciktāl tās mērķis ir panākt, ka Līgumu īstenošanas nolūkā tiek izstrādāti Komisijas priekšlikumi tiesību aktiem, kas attiecas uz:

a) dzīvnieku patversmēm, kurās izmitināti kaķi vai suņi, ciktāl patversmes piedalās Savienības kaķu un suņu tirgū;

b) dzīvnieku, ieskaitot klaiņojošu un patversmē nonākušu dzīvnieku, izmantošanu zinātniskiem mērķiem;

c) tādu klauzulu iekļaušanu starptautiskajos tirdzniecības vai asociācijas nolīgumos, kas par priekšnosacījumu šādu nolīgumu sniegto priekšrocību izmantošanai noteiktu atbilstību minimālajiem klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzības standartiem;

d) ES līdzekļu piešķiršanu ar nosacījumu, ka tiek ievēroti minimālie klaiņojošu kaķu un klaiņojošu suņu aizsardzības standarti.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts pilsoņu iniciatīvas "ES iniciatīva klaiņojošu suņu, kaķu un patversmē nonākušu dzīvnieku aizsardzībai Eiropas Savienībā / ārpussavienības valstīs" organizatoru grupai, kuru kontaktpersonu statusā pārstāv *Gisela URBAN* un *Hans-Erich Rainer GAERTNER*.

Strasbūrā, 2026. gada 10. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Maroš ŠEFČOVIČ